

**ŞARBON
KORUNULABİLİR VE
TEDAVİ EDİLEBİLİR
BİR HASTALIKTIR**

**ŞÜPHELİ HAYVAN
ÖLÜMLERİNİ
MUTLAKA YETKİLİLERE
BİLDİRİN!**

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI

**HASTA OLDUĞUNUZU DÜŞÜNÜYORSANIZ
LÜTFEN EN KISA ZAMANDA
BİR SAĞLIK KURULUŞUNA
BAŞYURUNUZ**

ŞARBON

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI

saglik.gov.tr

[f](#) [t](#) [i](#) [v](#) /SaglikBakanligi

Şarbon nedir?

**Şarbondan korunmak için
neler yapılmalıdır?**

ŞARBON NEDİR?

- Şarbon; siğir, koyun ve keçi gibi hayvanlardan insanlara bulaşan mikrobik bir hastalıktır.
- Hayvanlarda kanamalarla kısa sürede ölüme neden olur.
- İnsanlarda deride, bağırsaklarda ve akciğerlerde hastalık yapar.

ŞARBON NASIL BULAŞIR?

- Hasta hayvanlarla veya bunların kirlettiği eşya veya malzemelerle temas sonucu deri yoluyla,
- Şarbon mikrobu taşıyan hayvanlara ait etlerin tüketilmesi sonucu bağırsak yoluyla,
- Şarbon mikrobu bulaşmış tozların ve hayvan tüylerinde bulunan mikrobun solunması sonucu akciğer yoluyla insanlara bulaşır.

ŞARBONUN BELİRTİLERİ NELERDİR?

HASTALIĞIN BELİRTİLERİ GENELLİKLE MİKROBUN VÜCUDA GİRMESİNDEN **2-7 GÜN** SONRA GÖRÜLMEMEYE BAŞLAR.

Deri Şarbonu

- **Karakabarcık** veya **Çoban Çıbanı** olarak da bilinir.
- Deride kabarıklık ve kaşıntı ile başlar.
- 1-2 gün içinde içi su dolu kabarcığa dönüşür.
- Daha sonra ortası siyah renkte yara meydana gelir.

Bağırsak Şarbonu

- Bulantı, kusma, iştahsızlık ve ateşle başlar.
- Bunu karın ağrısı, kanlı kusma ve kanlı ishal izler.

Akciğer Şarbonu

- Soğuk algınlığına benzeyen belirtilerle başlar.
- Yüksek ateş ve titremeler görülür.
- Birkaç gün sonra ağır solunum güçlüğü ve şok gelişir.

Ülkemizde en çok **deri şarbonu** görülmektedir.

ŞARBONDAN KORUNMAK İÇİN NELER YAPILMALIDIR?

- Hastalık çıkan bölgede hayvanlar mutlaka şarbona karşı aşılatılmalıdır.
- Şarbonlu hayvanlar asla kesilmemeli, bu hayvanların derisi yüzülmemeli ve etleri tüketilmemelidir.
- Şüpheli hayvan ölümleri derhal yetkililere bildirilmelidir.
- Şarbondan ölen hayvanlara, bu hayvanların temas ettiği yemlere, altlıklara ve gübrelere çıplak elle dokunulmamalıdır.

- Hasta hayvan eti bulunan evlerin mutfağı, buzdolabı, tezgahı, kap-kacak ve bıçak gibi malzemeleri yetkililerin nezaretinde dezenfekte edilmelidir.
- Şarbondan ölen hayvanın temas ettiği malzemelerin imhası, hayvanların buldukları yerlerin ve nakil araçlarının dezenfeksiyonu yine yetkililerin yardımıyla ve kontrolünde yapılmalıdır.